

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 54/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. februára 2005 predbežne prerokoval sťažnosť L. Š., bytom N. S., v ktorej namietal porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 193/00, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. Š. **o d m i e t a** ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. januára 2004 doručená sťažnosť L. Š., bytom N. S. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 193/00.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd podľa sťažovateľa zasiahol do jeho práva podľa čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy svojou nečinnosťou, v dôsledku ktorej v priebehu občianskeho súdneho konania nevykonal „*právnú analýzu veci podľa podanej žaloby*“. Nečinnosť okresného súdu sa podľa sťažovateľa „*preukázala jeho zovšeobecnením procesných pojednávaní, ako aj samotného rozhodnutia, čím sa nepreskúmalo súdom podľa obsahu žaloby moje (sťažovateľovo) podozrenie z nezákonného prepustenia zo zamestnania v priamej súvislosti s podaným pracovným posudkom o mojej osobe (sťažovateľovi) kompetentnému orgánu, ktorý mi (sťažovateľovi) doposiaľ nebol umožnený ani mimosúdnou ani súdnou cestou si preštudovať a vyjadriť sa k nemu. Súd nemal záujem tento pracovný posudok vyžiadať a sa s ním zaoberať.*

Zovšeobecnením právnych noriem a predpisov súdom, nebola ani konkrétna osoba, ani právny subjekt postihnutý zodpovednosťou a moja žaloba (sťažovateľova) o náhradu škody mi bola z neopodstatnených dôvodov, ktoré nenaväzovali na žalobu a neodpovedali na jej formuláciu – zamietnutá.“

Sťažovateľ podal 4. novembra 2000 okresnému súdu žalobu o zaplatenie sumy 431 817 Sk z titulu náhrady škody, ktorá bola špecifikovaná ako ušlý zárobok sťažovateľa po rozviazaní jeho pracovného pomeru k 31. máju 1993, proti odporcovi Lesom Slovenskej republiky, š. p., Námestie SNP 8, Banská Bystrica (ďalej len „odporca“). Sťažovateľ vo svojej žalobe požiadal okresný súd aj o zabezpečenie jeho pracovného posudku, ktorý odporca poskytol Ministerstvu pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MP SR“), a o následné zohľadnenie vplyvu tohto posudku na skončenie pracovného pomeru sťažovateľa u odporcu podľa § 43 v spojení s § 46 ods. 1 písm. b) a c) v tom čase platného Zákonníka práce.

Na pojednávaní konanom na okresnom súde v predmetnej veci sťažovateľ po nahliadnutí do svojho osobného spisu vedeného odporcom zistil, že v ňom chýba uvedený pracovný posudok, ktorý bol poskytnutý MP SR, a okresný súd na túto skutočnosť upozornil. Okresný súd pracovný posudok napriek opakovaným návrhom zo strany

sťažovateľa „nemal záujem vyžiadať“ a v predmetnej veci vydal rozhodnutie č. k. 15 C 193/00-63, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol.

Dňa 27. januára 2003 sťažovateľ proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“). V rámci jeho odôvodnenia sťažovateľ navrhol vrátiť vec na doplnenie dokazovania zabezpečením pracovného posudku okresným súdom, na základe ktorého by sa podľa neho potvrdilo jeho „nezákonné prepustenie z pracovného pomeru“.

Sťažovateľa na pojednávaní pred krajským súdom zastupovala na základe plnej moci manželka. Už na prvom pojednávaní krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa a súčasne na ňom vznikla podľa sťažovateľa *«paradoxná situácia, keď právny zástupca odporcu sa na pojednávaní preriekol, keď vyslovil tento výrok, citujem „podľa mňa je takáto listina, mal na mysli pracovný posudok zbytočná, nič nerieši, tak ako sme spolu včera o tom hovorili“ a obrátil sa tvárou k senátu. Tento výrok dala manželka na súde zapísať do zápisnice, ktorá sa stala súčasťou súdneho spisu.»* Sťažovateľ z uvedeného dôvodu podal návrh na vylúčenie sudcov senátu predsedníčky JUDr. J. V., ku ktorému sa krajský súd dodnes nevyjadril.

V ďalšom texte svojej sťažnosti sťažovateľ poukázal na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 15 Co 68/2003, podľa ktorého okresný súd po vykonanom dokazovaní vec správne vyhodnotil, keď dospel k záveru, že ku skončeniu pracovného pomeru sťažovateľa u odporcu došlo dohodou podľa § 43 v tom čase platného Zákonníka práce z dôvodov uvedených v ustanovení § 46 ods. 1 písm. b) a c) v tom čase platného Zákonníka práce, a to ku 31. máju 1993. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu taktiež vyplýva, že okresný súd správne uzavrel, že sťažovateľovi nebola spôsobená žiadna škoda, za ktorú by mal odporca niesť zodpovednosť. Krajský súd svojím rozhodnutím podľa sťažovateľa *„nekompromisne potvrdil nezákonné prepustenie zo zamestnania“*. Ani krajský súd však na sťažovateľov návrh obsiahnutý v jeho odvolaní, ako aj podaný priamo na súdnom pojednávaní nezabezpečil už vyššie spomínaný pracovný posudok.

Sťažovateľ následne proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Uznesením sp. zn. 5 Cdo 115/2004 z 28. septembra 2004 najvyšší súd dovolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol: *„Na základe môjho odôvodnenia a priložených dôkazných listín namietam Ústavnému súdu SR, že návrh mojej žaloby nebol Okresným súdom v Banskej Bystrici preskúmaný právnou analýzou, čím súd nemohol zistiť jej opodstatnenie a tým aj opodstatnenie požadovanej škody vo výške 431.817,-- .*

Svojím postupom ma poškodil na základných právach a slobodách, ako som uviedol v úvode ústavnej sťažnosti. Už teraz nemožno vyvrátiť pochybnosti, že odporca ma úmyselne poškodil a súd mu v tom napomohol.

Preto škody vo výške 431.817,--, ktoré mi súd z neopodstatnených dôvodov zamietol mi patrili právom, a týchto sa cestou Ústavného súdu SR dožadujem.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 238 ods. 1 OSP dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podľa § 238 ods. 2 OSP dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci.

Podľa § 238 ods. 3 OSP dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd

a) vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,

b) potvrdil rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté inak než v prvšom rozsudku, pretože súd prvého stupňa bol viazaný právnym názorom súdu, ktorý prvšie rozhodnutie zrušil.

Podľa § 238 ods. 4 OSP dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine, ibaže ide o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv, určení (popretí) otcovstva alebo o nezrušiteľné osvojenie.

Podľa § 238 ods. 5 OSP dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta porušenie čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy postupom okresného súdu, ktorý podľa neho nedostatočne posúdil skutkový a právny stav predmetnej veci, keď v rámci dokazovania v tomto konaní podľa neho na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu (uvedená argumentácia vychádza zo skutočnosti, že všeobecné súdy nezabezpečili na návrh sťažovateľa v predmetnom konaní jeho pracovný posudok) v predmetnej veci rozhodol bez toho, aby vykonal dostatočnú „*právnú analýzu veci*“.

V uvedenom prípade krajský súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, a teda podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku podanie dovolania z dôvodov uvedených v sťažnosti sťažovateľa z 18. mája 2005 nebolo prípustné. Dovolanie v tomto prípade teda nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, t. j. za taký právny prostriedok, ktorý musí sťažovateľ vyčerpať skôr, ako sa v konaní pred ústavným súdom môže uchádzať o ochranu svojich práv podľa čl. 127 ústavy.

Podanie dovolania sťažovateľom, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám podľa § 237 ods. c) a g) OSP, nemožno preto v tomto prípade považovať za využitie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Konečné rozhodnutie poslednej inštancie v predmetnej veci bolo rozhodnutie krajského súdu, ktoré bolo sťažovateľovi doručené pred 1. júlom 2004 (sťažovateľ podaním z 1. júla 2004 doplnil okresnému súdu dôvody podaného odvolania). Sťažovateľ podal

sťažnosť na poštovú prepravu až 19. januára 2005 a ústavnému súdu bola doručená 20. januára 2005.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že aj v prípade, ak by v priebehu ďalšieho konania pred ústavným súdom sťažovateľ (resp. jeho prípadný právny zástupca) rozšíril okruh subjektov, proti ktorým sťažnosť smeruje, aj o krajský súd, možno konštatovať, že sťažnosť sťažovateľa z 18. januára 2005 bola ústavnému súdu doručená po uplynutí lehoty ustanovenej pre podanie sťažnosti v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, a preto ju bolo potrebné odmietnuť ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2005